

KONSORCJUM

organizacji społecznych działających na rzecz migrantów i uchodźców

Apel do władz polskich w sprawie udzielania pomocy Afgankom i Afgańczykom

Od kilku dni oczy świata skierowane są na Afganistan, w którym doszło do bezprecedensowego przejścia władzy przez talibów. Obserwujemy dramatyczne sceny rozgrywane na lotniskach, gdy tysiące ludzi w tym samym czasie próbują opuścić kraj. Kolejne państwa ewakuują swoich przedstawicieli, rodaków oraz współpracujących z nimi Afgańczyków oraz Afganki. Także polski rząd ogłosił wydanie 45 wiz humanitarnych dla obywateli Afganistanu oraz wysłanie samolotów, dzięki którym będą mogli dostać się do Polski.

Jednak jedynie bardzo niewielka liczba Afganek i Afgańczyków, których życie jest teraz zagrożone, ucieknie do bezpiecznych państw rządowymi samolotami. Część osób już samodzielnie opuściła swoje domy, szukając schronienia w innych państwach, również europejskich, kolejni pójną zapewne w ich ślady.

Tymczasem polskie władze od dłuższego czasu blokują uchodźcom możliwość przekroczenia naszej wschodniej granicy i składania wniosków o ochronę międzynarodową na przejściach granicznych. Z tego powodu część osób – przy cynicznym wsparciu białoruskiego reżimu – jest zmuszona do przekroczenia granicy wbrew przepisom, co naraża je na pozbawienie wolności oraz deportację.

Jednocześnie też obecnie Polska zmienia przepisy dotyczące udzielania ochrony międzynarodowej, pozbawiając osoby, które przekroczyły tzw. zieloną granicę, możliwości ubiegania się o status uchodźcy.

Mając na uwadze tę sytuację, apelujemy do władz polskich o:

- umożliwianie uciekającym samodzielnie Afgankom i Afgańczykom, którzy wyrażają wolę ubiegania się o ochronę międzynarodową, niezwłocznego składania wniosków o status uchodźcy w Polsce, także na polskich przejściach granicznych – zgodnie z obowiązującym obecnie prawem polskim i międzynarodowym;

- zaprzestanie prac nad zmianami prawnymi, których rezultatem byłoby łamanie praw człowieka, w tym w szczególności pozbawienie możliwości szukania ochrony w Polsce oraz ułatwienie deportacji osób uciekających przed prześladowaniami;
- zaprzestanie detencji Afganek i Afgańczyków, która ma obecnie miejsce; osoby te powinny trafiać do ośrodków recepcyjnych prowadzonych przez Urząd do Spraw Cudzoziemców, a nie być pozbawiane wolności z uwagi na swój status migracyjny poprzez umieszczenie w strzeżonych ośrodkach prowadzonych przez Straż Graniczną;
- podjęcie wszelkich niezbędnych środków, aby zapewnić bezpieczny wyjazd z Afganistanu wszystkim osobom zagrożonym represjami ze strony talibów, w tym: przyspieszenie wydawania wiz, zapewnienie relokacji i przesiedleń oraz zawieszenie wszystkich deportacji i przymusowych powrotów;
- podjęcie szybkich kroków przygotowujących przyjęcie uchodźców i uchodźczyń w Polsce, we współpracy z władzami lokalnymi.

Podkreślamy z całą mocą, że obowiązkiem Rzeczypospolitej Polskiej – naszych władz oraz nas, jako obywateli i obywaterek – jest niesienie pomocy potrzebującym, zwłaszcza gdy ich życiu zagraża niebezpieczeństwo. To nie tylko obowiązek nałożony przez prawo, ale przede wszystkim gest wynikający z poczucia solidarności i ze zwykłej przyzwoitości.

Ponadto Polska jako członek międzynarodowej społeczności powinna działać na rzecz przywrócenia pokoju w Afganistanie, wzywając do przestrzegania międzynarodowego prawa praw człowieka, ochrony ludności cywilnej i zaprzestania ataków odwetowych.

Amnesty International Polska

Fundacja Nasz Wybór

Fundacja Polska Gościnność i grupa nieformalna Chlebem i Solą

Fundacja Polskie Forum Migracyjne

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Migrant Info Point (Fundacja Centrum Badań Migracyjnych)

Stowarzyszenie Homo Faber

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

Stowarzyszenie NOMADA

Fundacja Instytut Spraw Publicznych